

การพัฒนาแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

A Development of Brain-Based Learning (BBL)
Management Model to Improve playing Peng-orr Flute
Through Exercise for Prathomsuksa 6 students

ว่าที่ ร.ต. ยงยุทธ ยอดมงคล*

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) ออกแบบและพัฒนาแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบฝึกทักษะ จำนวน 10 ชุด แบบประเมินความเหมาะสม แบบทดสอบ และแบบประเมินความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่แบบไม่อิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัย พบว่า

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

*ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม จังหวัดร้อยเอ็ด

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การเรียนรู้ดนตรีไทยด้วยการเป่าขลุ่ยเพียงออในปัจจุบันมีน้อยมาก นักเรียนไม่ค่อยใส่ใจในดนตรีดังกล่าว อีกทั้งการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็อยู่ในระดับพอใช้ ในการจัดการเรียนการสอนด้านดนตรีเพื่อต้องการให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และเล่นดนตรี ในรูปแบบต่าง ๆ ต่อไป

2. ผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีชื่อเรียกว่า BEPCA Model มีองค์ประกอบคือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการจัดการเรียนรู้อ สิ่งส่งเสริมฝึกการเรียนรู้ และเงื่อนไขในการใช้รูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งมีกระบวนการจัดการเรียนรู้อ 5 ขั้นตอนคือ 1) B=Brain Activity-ขั้นเตรียมพร้อม 2) E=Experience -ขั้นเรียนรู้ 3) P=Practice Skill-ขั้นฝึกทักษะ 4) C=Conclusion-ขั้นสรุป และ 5) A=Application-ขั้นประยุกต์ใช้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.05/83.42 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. ผลการทดลองใช้หลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบในการจัดการจัดการเรียนรู้อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

Abstract

A development of brain-based learning (BBL) management model to improve playing Peng-orr flute through exercise for Prathomsuksa 6 students was a research and development: R&D. The purposes of this research were to 1) study basic data of a development of brain-based learning (BBL) management model to improve playing Peng-orr flute through exercise for Prathomsuksa 6 students. 2) design and develop the brain-based learning (BBL) management model to improve playing Peng-

orr flute through exercise for Prathomsuksa 6 students. 3) try out the brain-based learning (BBL) management model to improve playing Peng-orr flute through exercise for Prathomsuksa 6 students and 4) evaluate brain-based learning (BBL) management model to improve playing Peng-orr flute through exercise for Prathomsuksa 6 students. The samples were 36 students, studying in Prathom Suksa 6/1 of Watburapaphiram municipal school. The research instruments consisted of 10 exercises, appropriate evaluation form, test form and satisfaction form. The statistic used percentage, mean, standard deviation, dependent t-test and content analysis.

The results of the research were as follows:

1. According to the study of the basic data of a development of brain-based learning (BBL) management model to improve playing Peng-orr flute through exercise for Prathomsuksa 6 students, found that few students learning Thai musical instruments. Students seldom interested in studying Peng-orr flute so their result of learning achievement was in fair level. The objective of music teaching management was to intend students get knowledge and elements of music so they would be able to perform music creatively, analyze, criticize, review the value of music, convey feelings freely through music, admire and apply to daily life, understand the relationship in music. Students would be aware of music values which was culture heritage, local wisdom, Thai wisdom and play music in various performances in the future.

2. The result of the design and development of the brain-based learning (BBL) management model to improve playing Peng-orr flute through exercise for Prathomsuksa 6 students, which was developed, called BEPCA Model, consisted of principle factors as follows: principal, objective, learning management process, supporting students' learning factors and conditions in learning model usage, consisted of 5 steps of learning management as follow; 1) B=Brain Activity 2) E-Experience 3) P-Practice Skill 4) C=Conclusion and 5) A=Application, was efficaciously at 84.05/83.42 compared with the criterion of 80/80, revealed higher than the specified criterion.

3. From the result of the try out of the brain-based learning (BBL) management model to improve playing Peng-orr flute through exercise for Prathomsuksa 6 students found that the average scores of students was significantly higher at .05.

4. The result of the evaluation of brain-based learning (BBL) management model to improve playing Peng-orr flute through exercise for Prathomsuksa 6 students, found that students were satisfied toward learning management model in overall, was at high level.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันเป็นยุค 4.0 หรือประเทศไทย 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายของรัฐบาลที่ใช้ในการเปลี่ยนเศรษฐกิจแบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยก้าวพ้นจากประเทศ ที่มีรายได้ปานกลาง สามารถแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำของรายได้หรือฐานะ และแก้ปัญหาการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน ไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง ลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจ และพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการค้า ภาคอุตสาหกรรมภาคการเกษตร ภาคการศึกษา ฯลฯ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกันสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ในการขับเคลื่อนสู่ประเทศไทย 4.0 ภาคการศึกษาเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนเพราะช่วยพัฒนาคนให้มีความพร้อมและเหมาะสมกับทิศทางการพัฒนาของชาติ ในการจัดการศึกษา 4.0 ที่เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกแห่งบนโลกนี้ มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมหรือผลงานนั้น ต้องพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะที่เหมาะสมกับประเทศไทย 4.0 ซึ่งไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2559 : 9) ได้เสนอว่า การจัดการศึกษาจำเป็นต้องเน้นที่การคิดสร้างสรรค์แล้วแปรความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นผลผลิตออกมา แต่การที่จะมีความคิดสร้างสรรค์ได้จะต้องคิดวิเคราะห์ก่อน และเมื่อมีผลผลิตแล้วจะต้องรับผิดชอบตามมากขึ้น ดังนั้นการศึกษาไทย 4.0 จึงต้องจัดการศึกษาให้เด็กไทยมีคุณลักษณะ 4 ประการ คือ คิดวิเคราะห์ (Critical) คิดสร้างสรรค์ (Creative) ผลิตภาพ (Productivity) และคิดรับผิดชอบ (Responsible) หรือ CCPR Model เป็นคุณลักษณะและทักษะของผู้เรียนในยุค 4.0

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดทำขึ้น สำหรับสถานศึกษาและท้องถิ่นได้นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ ประกอบด้วย 3 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 ทักษะศิลป์ สาระที่ 2 ดนตรี และสาระที่ 3 นาฏศิลป์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 201-203) ในสาระที่ 2 ดนตรี เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรี ในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ

เสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรียะ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับ ประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัฒนธรรมการเรียนดนตรีไทยแต่อดีตเป็นวัฒนธรรมการถ่ายทอดแบบมุขปาฐะซึ่งต้องอาศัย ความใกล้ชิดระหว่างครูและศิษย์รวมทั้งการสั่งสมประสบการณ์ในการแสดงผลงานของนักดนตรีเพื่อ พัฒนาฝีมือของตนเอง ต่อมาเมื่อด้านดนตรีไทยได้เข้าสู่ระบบการศึกษาของชาติจึงทำให้องค์ความรู้ ทางวิชาชีพนั้นแพร่หลายและมีความก้าวหน้าทางวิชาการขึ้นเป็นลำดับ การเรียนการสอนด้านทักษะ เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคลในปัจจุบันได้มีการปรับและประยุกต์ใช้ กระบวนการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆ ตามหลักวิชาการการศึกษามากขึ้น แสดงให้เห็นถึง การเติบโตและพัฒนาระบบการศึกษาดนตรีไทยที่มีการต่อยอดองค์ความรู้โดยไม่มีที่สิ้นสุด การเรียน การสอนปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย ผู้สอนจะต้องเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนแล้ว ผู้เรียนเองจำเป็นจะต้องมีความเพียรพยายามในการฝึกฝนด้วยตนเองอยู่เสมอเพื่อจะได้เพิ่มพูน ประสบการณ์ให้มีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ได้ตามศักยภาพของตนเองและพร้อมที่ จะพัฒนาต่อไปได้ ซึ่งขลุ่ยเพียงออเป็นเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งที่มีทักษะเฉพาะในการเป่า เช่น การเป่า เสียงควง การพรหมนิ้ว เป่าเสียงโหยหวาน เสียงครั่นลม และการระบายลม เป็นต้น ซึ่งทักษะดังกล่าวนี้ หากผู้สอนสามารถแยกเป็นทักษะย่อยสำหรับฝึกในแต่ละทักษะให้ถูกต้องทุกวิธีการแล้ว จะสามารถ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงทักษะต่าง ๆ ในการบรรเลงแต่บทเพลงได้ถูกต้องและสมบูรณ์มากขึ้น (จรัญ กาญจนประดิษฐ์. 2554 : 96)

ขลุ่ยเพียงออจัดเป็นเครื่องดนตรีประเภทเป่าไม่มีลิ้น มีใช้ในวงดนตรีไทยมาตั้งแต่สมัย อยุธยาได้มีนักวิชาการให้คำอธิบายขลุ่ยเพียงออไว้ดังนี้ สำเร็จ คำโมง (2554:93) ได้กล่าวถึงขลุ่ย เพียงออไว้ว่า ขลุ่ยเพียงออเป็นเครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องเป่าไม่มีลิ้นดังปรากฏอยู่ในข้อห้ามเล่น ดนตรีโกลัพระราชฐาน ในกฎมนเทียรบาลสมัยสมเด็จพระไตรโลกนาถขลุ่ยของไทยเรา เดิมทำด้วย กระจบอกไม้รวกปล้องยาว ๆ ไขว้ช่องทางปลายแต่ต้องแทงทะลุข้อ พัฒนาขึ้นจากการผิวปากของคนชื่อ เรียก เรียกว่าขลุ่ย และสมพงษ์ กาญจนผลิน (2556:130) ได้กล่าวถึงขลุ่ยเพียงออไว้ว่า การบรรเลงขลุ่ย เพียงออ นั้น ดำเนินทำนองโดยวิธีเก็บข้างเป่าโหยหวานบ้าง โดยยึดทำนองฆ้องวงใหญ่ ของแต่ละเพลง เป็นแนวทาง ขลุ่ยเพียงออบรรเลงอยู่ในวงเครื่องสาย วง มโหรี และวงปี่พาทย์ไม้นวม และยังเป็นหลัก เทียบเสียงของวง เครื่องสายและวง มโหรีอีกด้วย ดังนั้นขลุ่ยเพียงออจึงเป็นเครื่องดนตรีประเภทเป่า ไม่มีลิ้น เกิดขึ้นในสมัยอยุธยา เมื่อก่อนได้ทำมาจากไม้ลวกต่อมาก็มีการนำวัสดุอื่นมาใช้แทน มีทั้ง ไม้พยูง ไม้มะริด งาช้าง เพื่อความสวยงาม ความคงทนและความสะดวกรวดเร็วในการทำ

จากประสบการณ์การสอนและจากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านความสามารถ การเรียนรู้จะเห็นได้ว่าการเรียนดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงอออยู่ในระดับที่พอใช้ และเป็นข้อมูลสำคัญที่ทำให้ ผู้ศึกษามีแนวคิดในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออให้บรรลุตาม

เป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการปรับให้มีความเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน โดยผู้ศึกษาเห็นว่าควรหาวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะด้านการเป่าขลุ่ยเพียงออที่ดีขึ้น วิธีการที่จะช่วยพัฒนาทักษะดังกล่าว คือ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง(BBL:Brain-based Learning) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้แบบหนึ่งที่มีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัย มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์อันหลากหลายด้วยเทคนิควิธีสอนหลายรูปแบบบนพื้นฐานแนวคิดของความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน Brain- Based Learning คือการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองแต่ละช่วงวัย เป็นการนำเอาองค์ความรู้เรื่องสมองมาใช้เป็นฐานในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ โดยนำความรู้ทางประสาทวิทยา ความคิดและจิตใจของมนุษย์เชื่อมโยงสัมพันธ์กับทักษะการเรียนรู้อันได้แก่ความสามารถในการเรียนรู้ ความจำ ความเข้าใจ ความชำนาญผ่านทฤษฎีว่าด้วยการทำงานของสมอง และแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่อธิบายเกี่ยวกับการเรียนรู้ของสมองมนุษย์ มาบูรณาการเข้าด้วยกันทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตั้งอยู่บนฐานของการพิจารณาว่าปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้สมองมีการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่การจัดกิจกรรมระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การออกแบบและใช้เครื่องมือเพื่อการเรียนรู้ต้องทำให้ผู้เรียนสนใจ เกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจ จดจำ นำไปสู่การใช้เหตุผล เข้าใจ เชื่อมโยงสัมพันธ์ในทุกมิติของชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2555 : 4)

ปัจจุบันนี้คนส่วนใหญ่มักกล่าวถึงคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญ สิ่งสำคัญที่จะทำให้คนไทยเป็นผู้ที่มีจิตใจดีงาม เข้มแข็ง และวางแผนท้องถิ่นของตนเอง การเรียนรู้ดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงอนั้นเป็นทั้งศิลปวัฒนธรรม และเป็นเอกลักษณ์อันสำคัญยิ่งของท้องถิ่นไทย แต่นักเรียนที่เป็นคนไทยกลับไม่ให้ความสนใจในการเรียนดนตรีไทยด้วยการเป่าขลุ่ยเพียงออ นักเรียนมีความสนใจในด้านการเรียนดนตรีสากลมากกว่า แม้จะจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วก็ยังมียกงานจำนวนมากที่ไม่เข้าใจในดนตรีไทยด้วยการเป่าขลุ่ยเพียงออ นอกจากนี้ยังพบว่า การเรียนรู้อันตรีไทยด้วยการเป่าขลุ่ยเพียงออในปัจจุบันมีน้อยมาก นักเรียนไม่ค่อยใส่ใจในดนตรีดังกล่าว อีกทั้งการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งจากการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะใน ปีการศึกษา 2557 ปีการศึกษา 2558 และปีการศึกษา 2559 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล วัดบูรพาภิราม เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ผลปรากฏว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออเฉลี่ย ร้อยละ 76.98, 76.84 และ 76.81 จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะลดลงตามลำดับและยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะไม่ผ่านเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนที่ได้ตั้งไว้คือ ร้อยละ 80 ดังนั้น จึงควรที่

จะได้รับการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้สูงถึงเกณฑ์ของโรงเรียนที่ตั้งไว้ นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำแล้ว จากการที่นักเรียนไม่สนใจในการใช้ดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออ และการเรียนรู้ก็เรียนพอผ่าน ๆ ไปเท่านั้น ไม่ค่อยสนใจที่จะประยุกต์และปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการเล่นดนตรีได้ การเล่นดนตรีด้วยการเป่าขลุ่ยเพียงออ ยังไม่ถูกต้องตามหลักการเล่นดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออ วิธีหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นวิธีที่ดีมีประสิทธิภาพในการช่วยให้เด็กนักเรียนสนใจในการเล่นดนตรีด้วยการเป่าขลุ่ยเพียงออ คือการใช้แบบฝึกทักษะ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออให้แก่เด็กนักเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มาเป็นอุปกรณ์ในการสอนดนตรีด้วยการเป่าขลุ่ยเพียงออ ซึ่งแบบฝึกทักษะเกิดจากการเรียบเรียงเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการรู้เห็นของเด็ก และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของโรงเรียน ที่สามารถทำให้นักเรียนได้จดจำได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออได้อย่างถูกต้อง เพื่อเป็นคนไทยที่นิยมไทยและอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ได้อย่างถูกต้องตามหลักการเล่นดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออ จึงเป็นการตอบสนองความต้องการของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้รับความบันเทิงสนุกสนาน ช่วยกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ พัฒนา การเรียนรู้ดนตรีของเด็กให้เจริญงอกงาม และยังช่วยปลูกฝังคุณธรรมเจตคติ และแบบอย่างที่ดีที่พึงปรารถนาให้บังเกิดแก่นักเรียนให้เป็นผู้ที่รักท้องถิ่นของตนเอง ทำให้สามารถเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมีทักษะด้านการเล่นดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออ ได้ดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ได้มีการจัดการเรียนการสอนดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออ ได้คิดหาแนวทางแก้ปัญหาการเล่นดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตลอดมา และเมื่อได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมแก้ปัญหา จึงสนใจในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้ และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี ด้วยการเป่าขลุ่ยเพียงออทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 36 คน เป็นหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) เป็นการวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนเทศบาล วัดบูรพาภิราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกทักษะ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อเพิ่มทักษะการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และการสนทนากลุ่ม

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบที่แบบไม่อิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การเรียนรู้ดนตรีไทยด้วยการเป่าขลุ่ยเพียงออในปัจจุบันมีน้อยมาก นักเรียนไม่ค่อยใส่ใจในดนตรีดังกล่าว อีกทั้งการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็อยู่ในระดับพอใช้ ในการจัดการเรียนการสอนด้านดนตรีเพื่อต้องการให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจรณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และเล่นดนตรี ในรูปแบบต่าง ๆ ต่อไป

ตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีชื่อเรียกว่า BEPCA Model มีองค์ประกอบคือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สิ่งส่งเสริมฝึกการเรียนรู้ และเงื่อนไขในการใช้รูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนคือ 1) B=Brain Activity-ขั้นเตรียมพร้อม 2) E=Experience -ขั้นเรียนรู้ 3) P=Practice Skill-ขั้นฝึกทักษะ 4) C=Conclusion-ขั้นสรุป และ 5) A=Application-ขั้นประยุกต์ใช้ การประเมินมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.05/83.42 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนรู้ จำแนกตามองค์ประกอบ

(n = 15)

องค์ประกอบ/รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
หลักการ	4.60	0.46	มากที่สุด
วัตถุประสงค์	4.58	0.44	มากที่สุด
กระบวนการเรียนรู้	4.65	0.54	มากที่สุด
สิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.63	0.58	มากที่สุด
เงื่อนไขในการใช้รูปแบบการเรียนรู้	4.60	0.43	มากที่สุด
รวม	4.61	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 ผลการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการเรียนรู้ คือ เพื่อสร้างความรู้จากการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.61, S.D.= .49) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบ ได้แก่

หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนรู้ สิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ และเงื่อนไขในการใช้รูปแบบการเรียนรู้ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกองค์ประกอบ

ตารางที่ 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) จากการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน

ผลการทดลอง	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	เฉลี่ยร้อยละ
คะแนนจากการใช้งาน แบบฝึก ระหว่างการใช้ ชุดฝึกทักษะในการเรียนรู้ (E_1)	50	42.03	0.98	84.05
คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการเรียนรู้ (E_2)	30	25.03	1.07	83.42

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการทดลองแบบภาคสนาม เท่ากับ 84.05/83.42 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ขอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

3. การทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการทดลองใช้หลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนทดสอบหลังเรียน

คะแนนทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	df	t	Sig
ก่อนเรียน	36	30	22.20	0.98	35	13.93**	0.041
หลังเรียน	36	30	25.03	1.07			

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 36 คนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เท่ากับ 22.20 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน เท่ากับ 25.03 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน แสดงว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งขอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

4. การประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(n = 36)

รายการประเมินความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับ
ด้านการจัดกิจกรรมในการเรียน				
1.นักเรียนชอบเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้	4.54	0.55	มากที่สุด	5
2.รูปแบบการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาในการเรียนรู้ได้ง่าย	4.60	0.43	มากที่สุด	1
3.รูปแบบการเรียนรู้ทำให้กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น	4.51	0.56	มากที่สุด	7
4.กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้สรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง	4.58	0.52	มากที่สุด	2
5.นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน	4.55	0.58	มากที่สุด	4
6.รูปแบบการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนคิดริเริ่มสิ่งแปลกใหม่ได้	4.52	0.53	มากที่สุด	6
7.รูปแบบการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน	4.57	0.48	มากที่สุด	3
รวม	4.56	0.53	มากที่สุด	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการประเมินความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ	ลำดับ
ด้านบรรยากาศในการเรียน				
8.รู้สึกกระตือรือร้นและติดตามเนื้อหาอยู่เสมอ	4.60	0.53	มากที่สุด	1
9.รูปแบบการเรียนรู้ที่น่าสนใจอยากเข้าร่วมกิจกรรม	4.53	0.44	มากที่สุด	5
10.การเรียนรู้โดยรูปแบบการเรียนรู้ที่สนุกสนาน	4.55	0.50	มากที่สุด	2
11.บรรยากาศในการเรียนไม่ตึงเครียด	4.50	0.52	มากที่สุด	7
12.กิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนรู้ ไม่ยุ่งยากซับซ้อน	4.54	0.57	มากที่สุด	3
13.นักเรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.54	0.52	มากที่สุด	3
14.กิจกรรมการเรียนรู้สามารถศึกษาได้ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน	4.53	0.57	มากที่สุด	5
รวม	4.54	0.54	มากที่สุด	
ด้านระยะเวลาในการเรียน				
15.รูปแบบการเรียนรู้ทำให้เสียเวลาในการเรียนน้อย	4.54	0.53	มากที่สุด	2
16.รูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ ได้ด้วยตนเอง	4.60	0.57	มากที่สุด	1
17.รูปแบบการเรียนรู้ที่นักเรียนเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	4.51	0.54	มากที่สุด	3
รวม	4.55	0.53	มากที่สุด	
ด้านการประเมินผลในการเรียน				
18.รูปแบบการเรียนรู้สามารถช่วยให้แก้ไข การเรียนรู้ได้ดีขึ้น	4.57	0.53	มากที่สุด	1
19.รูปแบบการเรียนรู้สามารถพัฒนาวิธีการ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้	4.56	0.59	มากที่สุด	2
20.รูปแบบการเรียนรู้ทำให้ทราบผลการ ประเมินทันที ซึ่งทำให้นักเรียนสนใจเรียนรู้เพิ่มขึ้น	4.54	0.52	มากที่สุด	3
รวม	4.56	0.54	มากที่สุด	
รวมทุกด้าน	4.54	0.53	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4 แสดงว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมในการเรียน และด้านการประเมินผลในการเรียน รองลงมาคือ ด้านระยะเวลาในการเรียนและด้านบรรยากาศในการเรียน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมในการเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาในการเรียนได้ง่าย รองลงมาคือ กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้สรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง และรูปแบบการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการเรียน ตามลำดับ ด้านบรรยากาศในการเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ รู้สึกกระตือรือร้นและติดตามเนื้อหาอยู่เสมอ รองลงมาคือ กิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนรู้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และนักเรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนโดยรูปแบบการเรียนรู้สนุกสนาน ตามลำดับ ด้านระยะเวลาในการเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ รูปแบบการเรียนรู้ทำให้เสียเวลาในการเรียนน้อย และรูปแบบการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ตามลำดับ และด้านการประเมินผลในการเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้สามารถช่วยให้แก้ไขการเรียนได้ดีขึ้น รองลงมาคือ รูปแบบการเรียนรู้สามารถพัฒนาวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ และรูปแบบการเรียนรู้ทำให้ทราบผลการประเมินทันที ซึ่งทำให้นักเรียนสนใจเรียนรู้เพิ่มขึ้น ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะการนำไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหารในสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมการฝึกทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงออ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 คนตรี เพื่อให้เกิดนวัตกรรมการศึกษาใหม่ ๆ สำหรับนำไปใช้จัดการเรียนรู้ต่อไป

1.2 ผู้บริหารในสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมการฝึกทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงออ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 คนตรี เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผู้บริหารในสถานศึกษาควรส่งเสริมในการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน (BBL) เพื่อพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนต่อ ๆ ไป

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้สอนต้องสร้างข้อตกลงร่วมกันกับนักเรียนให้เกิดความเข้าใจในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อจะได้นำมาปฏิบัติให้ถูกต้องและไม่เกิดปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลกับสภาพความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ สังคมสติปัญญาและพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนแต่ละคน ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาความสามารถทักษะทางด้านดนตรีของนักเรียน

2.2 รูปแบบการเรียนรู้สามารถพัฒนาวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมได้ ควรนำรูปแบบดังกล่าวไปพัฒนาวิธีการแสวงหาความรู้ต่อไป

2.3 ผู้สอนควรเตรียมตัวก่อนล่วงหน้าทุกครั้ง เพื่อมิให้เกิดความผิดพลาดและจะต้องจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้พร้อมก่อนทำการสอน

2.4 ครูต้องคอยสังเกตการณ์ปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและคอยแนะนำตักเตือนในการทำงานด้วย

2.5 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ควรนำรูปแบบดังกล่าวไปให้นักเรียนได้เรียนรู้ต่อไป

2.6 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม ที่จัดทำขึ้น สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่น ๆ ได้

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเปรียบเทียบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่น ๆ เพื่อจะนำผลการเปรียบเทียบไปปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3.2 ควรมีการวิจัยการพัฒนาในรูปแบบการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาระอื่น ๆ

3.3 ควรนำรูปแบบการเรียนรู้ที่ได้ ไปสร้างรูปแบบการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ เช่น สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ประโยชน์ต่อนักเรียน

1.1 ทำให้นักเรียนได้รู้จักกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมากขึ้น

1.2 นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ดียิ่งขึ้น

1.3 นักเรียนเกิดความพึงพอใจรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ประโยชน์ต่อครู

2.1 ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 ทำให้ทราบถึงการออกแบบและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.3 ทำให้ทราบผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.4 ครุนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการสอน ของครูผู้สอนดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2.5 ทำให้ทราบถึงผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากได้รับการสอนตามรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน(BBL) เพื่อพัฒนาการเป่าขลุ่ยเพียงออ โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. ประโยชน์ต่อผู้บริหาร

3.1 เป็นรูปแบบและข้อเสนอแนะให้ผู้บริหาร ได้นำไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรีด้วยขลุ่ยเพียงออ

3.2 เป็นแนวทางในการที่ผู้บริหารได้นำรูปแบบที่ได้ ไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครูและนักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

4. ประโยชน์ต่อโรงเรียน

4.1 เป็นข้อเสนอเทศสำหรับสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดในการนำไปประกอบการตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรีด้วยกลยุทธ์เพียงออ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาต่อไป

4.2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม ได้นำข้อเสนอเทศที่ได้ไปปรับปรุงและแก้ไขจุดด้อยของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้เกิดเป็นจุดเด่น ทำให้การบริหารงานวิชาการมีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสาระดนตรีด้วยกลยุทธ์เพียงออ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ให้เกิดการพัฒนาและมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง.

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2555.

_____ . หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2551.

จรัญ กาญจนประดิษฐ์. กลยุทธ์เพียงออ. ขอนแก่น : คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. การศึกษาไทย 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559.

สมพงษ์ กาญจนผลิน. ดนตรีไทย : บทเรียนสำเร็จรูปการฝึกหัดเครื่องดนตรี. กรุงเทพฯ :

โอเดียนสโตร์, 2556.

ลำเร้ว คำโมง. เส้นทางลัดหัดดนตรีไทยได้ทั้งระนาดเอก ระนาดทุ้ม น้่องวงใหญ่ จะเข้ กลยุทธ์เพียงออ

ซอด้วง ซอด้วง ขิม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554.
